

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Europese Verkiezingen 6 juni 2024

Zaaknummer: 32960-2024

Datum: 27 maart 2024

Inleiding

Op 1 januari 2023 is de wet Nieuwe Procedure Vaststelling Verkiezingsuitslagen (NPVV) in werking getreden. Ingevolge de NPVV moet de gemeente Roermond na 1 januari 2023 voorzien in een Centraal Stembureau (CS) voor de gemeenteraadsverkiezingen. Dit CS is reeds door het college vastgesteld. De benoeming van de leden van het CS dient altijd actueel te zijn. Door het niet meer werkzaam zijn van eerder benoemde leden binnen de gemeente Roermond, dienen nieuwe leden door het college van burgemeester en wethouders worden benoemd. De NPVV stelt tevens dat voor elke verkiezing door het college een gemeentelijk stembureau (GSB) dient te worden ingesteld. De leden van het GSB worden ook benoemd door het college van burgemeester en wethouders. De NPVV voorziet daarnaast in een tweetal manieren waarop de stemmen in de gemeente kunnen worden geteld.

Voorstel

Uw college wordt voorgesteld:

1. Om de leden te benoemen van het Centraal Stembureau overeenkomstig bijgevoegd benoemingsbesluit (bijlage 1);
2. Om de leden te benoemen van het Gemeentelijk Stembureau betreffende de Europese Verkiezingen 2024, overeenkomstig bijgevoegd concept benoemingsbesluit (bijlage 2);
3. Om tijdens de Europese Verkiezingen van 2024 centraal te tellen;
4. Om uw gemeenteraad te informeren overeenkomstig bijgevoegde raadsinformatiebrief inzake Europese Verkiezingen 6 juni 2024 (bijlage 3).

Argumenten

1.1 Centraal Stembureau (CS)

Het Centraal Stembureau van de gemeente Roermond is eerder op 31 januari 2023 vastgesteld. Een Centraal Stembureau heeft een zittingsduur van 4 jaar. Het centraal stembureau bestaat uit minimaal 3 leden en 3 vervangende leden. De burgemeester van de gemeente is voorzitter van het centraal stembureau. De plaatsvervangend voorzitter en de andere leden, alsmede drie plaatsvervangende leden, worden benoemd en ontslagen door het college van burgemeester en wethouders. Door het niet meer werkzaam zijn van enkele eerder benoemde leden binnen de gemeente Roermond wordt uw college voorgesteld enkele nieuwe leden van het CS te benoemen.

1.2 Gemeentelijk Stembureau (GSB)

Voor elke verkiezing stelt het college van B&W een gemeentelijke stembureau (GSB) in. Het GSB wordt ingesteld en heeft als taak om tijdens een openbare zitting de uitkomsten van de verkiezing op gemeenteniveau vast te stellen. De rol die de burgemeester voorheen in deze had (via model N11) komt te vervallen. Het GSB bestaat uit tenminste 5 leden.

Voorgesteld wordt om vijf medewerkers van het cluster Publiekszaken te benoemen tot lid van het GSB betreffende de komende Europese Verkiezingen. Daarnaast worden de overige medewerkers van het cluster Publiekszaken benoemd als ondersteuners voor het GSB.

Die medewerkers van het cluster Publiekszaken die deelnemen als voorzitter of stembureau lid op de dag van de verkiezingen of de volgende dag als teller worden ingezet, worden van deze benoeming uitgesloten.

1.3 Centraal tellen

De nieuwe wet NPVV introduceert twee manieren voor het tellen van stemmen. Het belangrijkste doel van de nieuwe wet is enerzijds het creëren van mogelijkheden om tijdig voor de vaststelling van de uitslag van de verkiezingen eventuele (tel)fouten te constateren en anderzijds op een transparante en controleerbare manier te corrigeren.

Ingevolge de wet krijgt de gemeente de keuze uit twee manieren van het tellen van stemmen. De eerste manier is dat de stembureaus op de avond van de stemming decentraal de stemmen tellen. Het GBS controleert de volgende dag, in het openbaar en op een centrale locatie de processenverbalen van alle stembureaus, en telt de stemmen opnieuw als het stembureau fouten heeft gemaakt, of als er onverklaarbare telverschillen zijn.

De tweede manier is dat stembureaus op de avond van de stemming alleen tellen hoeveel stemmen er op elke partij zijn uitgebracht. De stemmen op de kandidaten worden nog niet geteld. Dat gebeurt de volgende dag op een centrale locatie met een nieuwe ploeg tellers. Deze wijze van tellen wordt centraal tellen genoemd.

Aan het college wordt het voorstel gedaan om ook dit jaar centraal de stemmen te gaan tellen (7 juni 2024) net zoals in november 2023 tijdens de Tweede Kamer Verkiezingen.

De eerste manier (decentraal tellen van stemmen) is foutgevoeliger, minder controlebaar en minder transparant. Daarnaast worden de stemmen geteld door stembureauleden die al de gehele dag in touw zijn. Tijdens de verkiezingen van de Tweede Kamer in november 2023 is het centraal tellen van de stemmen in alle opzichten goed verlopen.

1.4 Raadsinformatiebrief

De raad wordt geïnformeerd over de Europese Verkiezingen overeenkomstig bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Kanttekeningen en risico's

1.3 Extra kosten behorende bij het centraal tellen

De extra kosten bij centraal tellen vloeien voort uit een extra dag inzet van ongeveer 80 tellers en de facilitaire organisatie hieromtrent. Deze kosten worden niet in het geheel vergoed door het Rijk. Er volgt een voorstel aan de raad in de tweede tussenrapportage om de begroting hierop aan te passen.

Financiële gevolgen

Voor de organisatie van verkiezingen ontvangen gemeenten jaarlijks geld via de algemene uitkering in het Gemeentefonds. De kosten voor de Europese Verkiezingen moeten betaald worden uit deze middelen. Er is vooralsnog geen sprake van een aanvullende vergoeding. De gemeente Roermond moet net als andere gemeenten dit financieren vanuit de regulier uitgekeerde middelen. Het cluster bedrijfsvoering is hiervan op de hoogte gesteld.

Communicatie en participatie

Informatie omtrent het proces verkiezingen is te vinden op www.roermond.nl/verkiezingen
Het besluit dat de gemeente Roermond gaat tellen wordt hier ook op kenbaar gemaakt.

Uitvoering en evaluatie

Team verkiezingen binnen het cluster Publiekszaken is verantwoordelijk voor het proces, de uitvoering en de evaluatie van deze verkiezingen. De procesgang en besluiten worden afgestemd met de portefeuillehouder.

Advies bedrijfsvoering

Het project verkiezingen en de financiële uitgaven hiervan zijn afgestemd met de financieel adviseur. Communicatie rondom het project verkiezingen vindt continu plaats in afstemming met de webmasters en team communicatie.

Bijlage

1. Benoemingsbesluit Centraal Stembureau
2. Benoemingsbesluit Gemeentelijk Stembureau
3. Raadsinformatiebrief inzake Europese Verkiezingen juni 2024

Publicatiedatum voorstel

Regulier